

«Forsvar for livet»

ABORT

Tor-Hugne Olsen og
Kristine Bjartnes

USA står i spissen for en ny erklæring som sier at kvinner ikke har rett til abort. Den såkalte «Geneva Consensus Declaration» ble signert av 33 land 22. oktober. Blant annet har Polen, Ungarn, Uganda og Brasil signert. Signeringen skulle egentlig ha funnet sted under WHO's World Health Assembly i mai, men ble utsatt på grunn av korona. Nå, like før valget i USA, har Trump og utenriksminister Pompeo nok en gang gått til angrep på kvinners rettigheter. Pompeo kalte anledningen historisk, for første gang har en multilateral koalisjon gått sammen for å «defend life».

Erklæringen skal angivelig støtte kvinners rettigheter, men det står ingenting om verken kjønnsbasert vold eller støtte til kvinner og jenter under pandemien. Tvert imot går erklæringen langt i å krenke kvinners rettigheter, ved å hevde at det ikke finnes en internasjonal rett til abort, eller noen forpliktelse fra staters side til å finansiere eller tilrettelegge for abort. Definisjonen av «familien» blir snevret inn til å kun omfatte kvinne og mann, og landene bak erklæringen fremmer derfor også en anti-LHBT-agenda.

Statene som har signert

erklæringen bør stilles til ansvar for å true kvinners rettigheter og gå imot menneskerettighetsagendaen. Denne erklæringen har ingen legitimitet i FN-systemet. Det er riktignok strid om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) i FN. Men gjeldende politikk ble formulert under FNs befolkningskommisjon i 1994, da 179 land enstemmig slo fast at kvinners frie og informerte valg knyttet til graviditet og fødsel, inkludert abort, er en grunnleggende menneskerettighet. I år har vi markert 25-årsjubileet til Beijing-erklæringen, den hittil mest visjonære agendaen for å styrke kvinners rettigheter. I den anledning signerte 82 land i september en uttalelse hvor de uttrykker fortsatt forpliktelse til erklæringen.

«**Geneva Consensus Declaration**» ble signert omtrent samtidig som at Polen ytterligere innskrenker abortrettighetene i landet, og noen dager etter ble konservative Amy Coney Barrett godkjent som ny høyesterettsdommer i USA.

Det er noen svært mørke dager for kvinner verden over. Hvem som velges til amerikansk president vil kunne avgjøre mye for kvinners rettigheter globalt.

Tor-Hugne Olsen,
daglig leder i Sex og Politikk
Kristine Bjartnes,
rådgiver i Sex og Politikk

kristine@sexogpolitikk.no